

Тема 10. Малі архітектурні форми

Малі архітектурні форми садово-паркової архітектури – це елементи благоустрою території парків та інших об'єктів озеленення. Їх об'єднує єдиний стиль, вони служать для комфортного перебування, надання навколишньому середовищу декоративного вигляду. Тобто малими архітектурними формами називають невеликі споруди, розташовувані на вулицях і площах міста, а також у парках, скверах, садах, на бульварах та інших озелених територіях.

Малі архітектурні форми є невід'ємним елементом благоустрою території житлових районів і кварталів, що забезпечують можливість використання цих територій для різноманітних потреб населення. Без малих архітектурних форм міські території можна порівняти з громадськими і житловими приміщеннями без меблів.

Індивідуальність і своєрідність житлової території залежить не тільки від якості її забудови, але і від правильного проектування малих архітектурних форм, дитячого ігрового обладнання.

За своїм призначенням малі архітектурні форми можна розділити на наступні групи:

- малі архітектурні форми ігрового й фізкультурного призначення (пісочниці, каруселі, гірки, буми, ліани для лазання, піраміди та ін.);
- малі форми для відпочинку дорослого населення (альтанки, столи з лавами та ін.);
- малі форми утилітарного господарського призначення (лави, урни, огорожі шкіл, дитячих садів, огорожі газонів, сміттєзбиральники, покажчики та ін.);
- малі форми декоративного призначення (декоративні стінки, скульптури, басейни, фонтани, вази для квітів та ін.);
- обладнання спортивних майданчиків (сітки зі стовпами, щити для баскетболу, ворота для хокею та ін.).

За місцем використання малі форми поділяються на дві групи:

- малі форми, призначені до визначених типів майданчиків;
- малі форми, установлювані на території поза майданчиками.

За своїм об'ємним, конструктивним і колірним рішенням малі архітектурні форми дуже різноманітні. Основною вимогою при їхньому проектуванні є органічне включення їх у загальний ансамбль у сполученні з насадженнями, будинками та іншими спорудами.

При використанні малих архітектурних форм необхідно дотримувати наступних умов:

а) малі форми утилітарного призначення можуть бути використані багаторазово. Вони повинні бути уніфіковані для того, щоб можна було відразу визначити їхнє призначення;

б) малі архітектурні форми декоративного призначення не повинні повторюватися

в межах видимості;

в) малі форми ігрового і фізкультурного призначення можуть повторюватися в межах видимості, але краще використовувати різні види форм одного призначення;

г) у композиційних центрах, на відповідальних ділянках необхідно створювати оригінальні (індивідуальні) малі форми, виконані спеціально для цього місця й органічно доповнюють навколишню забудову і додаткові проміжні масштаби між людиною і забудовою;

д) основною конструктивною вимогою до малих архітектурних форм є те, що деталі їх повинні бути уніфіковані за єдиними розмірними модулями, щоб, по-перше, можна було легше організувати їх промислове виробництво, і, по-друге, щоб з тих самих деталей можна було змонтувати різні за формою і призначенням малі форми;

е) уніфіковані збірні деталі для устаткування малих форм можуть бути виконані в металі, дереві й залізобетоні.

Малі архітектурні форми ігрового й фізкультурного призначення
роз-

раховані на дітей і підлітків і виконують такі функції:

- а) забезпечують умови для пробудження фантазії дитини, створюючи можливості для різних ігрових комбінацій;
- б) створюють умови, що забезпечують фізичний розвиток дитини, що розвивають координацію рухів, подолання страху висоти, спритність і сміливість, почуття колективізму в масових іграх;
- в) дизайн малих архітектурних форм повинен виховувати почуття прекрасного; бути виразним, використовуючи яскраві теплі тони для фарбування деталей; конструкції повинні мати святковий казковий вид, прикрашаючи територію.

До малих архітектурних форм утилітарного призначення, розташовуваних на території мікрорайонів, відносяться: урни для сміття; контейнери; устаткування для господарських майданчиків (сушіння білизни, чищення одягу і вибивання килимів); інформаційні форми; автомати – автоматичні пристрої для продажу газет, води, напоїв, сигарет, телефони-автомати та ін.

До малих архітектурних форм декоративного призначення відносяться:

малі підпірні стінки висотою 0,5-1,0 м; стінки-трельяжі висотою 3,5-4,0 м; вази квіткові; збірні стінки для улаштування піднятих квітників (вимоги аналогічні вазам); декоративні гідротехнічні споруди (фонтани; декоративні містки; басейни; жолоби; каскади; греблі; водойми; плескальні басейни; питніфонтанчики); трельяжі, перголи, повиті виткими рослинами різної форми; альтанки і павільйони; скульптура; садові меблі; огорожі.

Приклади МАФ

Декоративний місток

Вазон

Арка

Фонтан

Ротонда

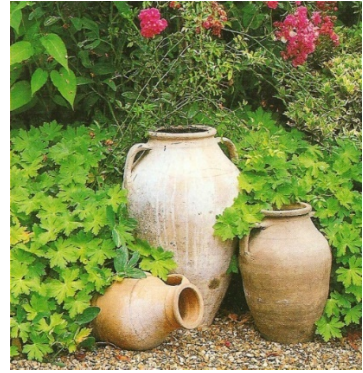
Перголи

Класичні садові скульптурки

Сучасні садові скульптурки

Квітники

Ліхтар

Лавка

